
SAKSFRAMLEGG

Til:
Fakultetsstyret for HSL-fakultetet

Møtedato:
16.06.2021

Sak:

Tertialrapport for HSL-fakultetet 1. tertial 2021

Innstilling til vedtak:

Fakultetsstyret tar tertialrapporten og orientering om årsbudsjettet til etterretning.

Bakgrunn:

Dekanen vil i denne saken presentere tertialrapport for HSL-fakultetet for 1. tertial 2021 og de forutsetninger som ligger til grunn for et forventet budsjettert merforbruk på 17,7 mill. kr i årsbudsjettet for protypene 10-13.

Det budsjetterte merforbruket fordeler seg slik per prototype:

- Prototype 10: 3,5 mill. kr i mindreforbruk
- Prototype 12: 12,6 mill. kr i merforbruk
- Prototype 13: 8,6 mill. kr i merforbruk

Som nevnt i tertialrapporter for T2-2020, så har det vært en utfordring å få budsjettene til å fungere som både som styringsverktøy på aggregert nivå, og til å si noe om forventet årsresultat. For budsjettåret 2021, så må budsjettene på enhetsnivå fremdeles omtales som rammebudsjett som ikke gjenspeiler forventet forbruk. Unntaket her er lønnsbudsjett for organiserte stillinger. På aggregert nivå (fakultetsnivå) er det derfor lagt inn justeringsposter som har til hensikt å justere rammebudsjettene, slik at de også vil si noe om forventet forbruk. Postene ivaretar forventet inntekt fra NAV-refusjoner, nedjustering av rammebudsjettene på driftskostnader på prototype 10-13 og forventede inntekter fra nettopposter BEV-BOA i BEV. Justeringspostene er satt basert på kjent kunnskap/akseptabel risiko per rapporteringstidspunkt. For prototype 14-16 (øvrige bevilgning) og BOA er det ikke foretatt tilsvarende vurderinger, og budsjettene må derfor oppfattes som rammebudsjett.

Den økonomiske situasjonen ved HSL-fakultetet må fremdeles omtales som kritisk, og det vil kreve tett oppfølging for å sikre at vi styrer mot et bedre resultat.

De enkelte enheter kommenteres ikke særskilt i denne rapporten, men regnskap for prototype 10-13 per enhet finnes i vedlegg 1 og regnskap for de enkelte aktivitetene under prototype 14-16 finnes i vedlegg 2. BOA-porteføljen er i denne tertialrapporten kun presentert på aggregert nivå.

TOTALØKONOMI

Fak/Inst/avd 33*	Totaløkonomi for perioden 202100-202104					
BEV og BOA samlet Alle tall i hele 1000	Regnskap		Budsjett		Regnskap hittil i år sammenlignet med årsbudsjett	
	202000-202004	202100-202104	202101-202104	202101-202112	regnskap i %	rest
Sum inngående balanse	-77 088	-56 382	0	0		
Bevilgning, rammetildeling	-165 909	-174 595	-160 359	-511 273		
Bevilgning, øvrig	-3 535	-4 510	-5 751	-17 002		
Periodens bevilgning	-169 444	-179 105	-166 110	-528 275	33,90 %	-349 170
Sum øvrige inntekter	-21 466	-22 002	-36 649	-89 520	24,58 %	-67 518
Sum inntekter	-190 910	-201 107	-202 759	-617 795	32,55 %	-416 688
Sum personalkostnader	183 945	187 357	192 317	515 977	36,31 %	328 621
Sum ordinære driftskostnader	21 088	14 068	23 939	85 390	16,47 %	71 322
Sum øvrige kostnader	17 957	16 421	16 250	47 570	34,52 %	31 149
Sum kostnader	222 990	217 846	232 507	648 938	33,57 %	431 092
Netto interne postering BEV-BOA	1 566	641	5 387	-7 325	-8,75 %	-7 967
Periodens resultat	33 646	17 380	35 134	23 817		
Sum utgående balanse	-59 096	-53 917	0	0		

Resultatregnskapet for totaløkonomien for HSL-fakultetet per 1. tertial 2021 viser et negativt resultat på 17,4 mill. kr. Hele det negative resultatet er knyttet til den bevilgningsfinansierte aktiviteten (BEV). Årsaken til det, er at inntektene knyttet til bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) periodiseres lik kostnadene, og derfor ikke har noen direkte resultateffekt.

Fakultetets akkumulerte avsetning ved utgangen av 1. tertial 2021 er på 53,9 mill. kr og fordeler seg slik:

- -1,5 mill. kr, inntektsført bevilgning (negativ avsetning)
- 11,8 mill. kr, supplerende tildelingsbrev (ikke inntektsført bevilgning)
- 37,0 mill. kr, bidragsprosjekt
- 6,6 mill. kr, oppdragsprosjekt

Det budsjetterte merforbruket 23,8 mill. kr fordeler seg slik:

- 17,7 mill. kr, prototype 10-13
- 2,1 mill. kr, prototype 14-16 (øvrig bevilgning)
- 4,0 mill. kr, BOA

Bak det budsjetterte merforbruket på 17,7 mill. kr for prototype 10-13 ligger det en helhetlig, samlet vurdering av forventede kostnader og inntekter. Forutsetninger for dette merforbruket er beskrevet senere i saksframlegget. For prototype 14-16 og BOA har det ikke vært gjort noen tilsvarende vurderinger.

Prototypene 14 bevilgning KD, andre kapitler og prototype 15 bevilgning, andre departement, skal som hovedregel budsjetteres i balanse, eller slik at et eventuelt merforbruk ikke overstiger avsetninger fra tidligere år. For prototype 16, supplerende tildelingsbrev, inntektsføres bevilgning i takt med forbruket, og tiltakene skal derfor budsjetteres i balanse. BOA-prosjekter skal også alltid budsjetteres i balanse. Noe av utfordringene ved budsjettering av flerårig aktivitet, er avstemming av budsjetterte inntekter og kostnader. Her skal ikke bare prosjektet og tiltak som helhet være budsjettert i balanse, hver enkelt tertial skal også være budsjettert i balanse.

TOTALØKONOMI FORDELT PÅ BEV, BOA OG INVESTERINGER/AVSKRIVNINGER

Fak/inst/avd 33*	Regnskap for perioden 202100-202104			
BEV og BOA samlet Alle tall i hele 1000	Totaløkonomi	BEV	BOA	Investeringer og avskrivninger
Sum inngående balanse	-56 382	-25 985	-30 396	-0
Bevilgning, rammetildeling	-174 595	-174 595	0	0
Bevilgning, øvrig	-4 510	-4 732	0	223
Periodens bevilgning	-179 105	-179 328	0	223
Sum øvrige inntekter	-22 002	-5 456	-16 546	0
Sum inntekter	-201 107	-184 784	-16 546	223
Sum personalkostnader	187 357	177 690	9 667	0
Sum ordinære driftskostnader	14 068	12 351	1 717	0
Sum øvrige kostnader	16 421	16 580	64	-223
Sum kostnader	217 846	206 621	11 448	-223
Nettopostering BEV-BOA	641	-4 457	5 098	0
Periodens resultat	17 380	17 380	-0	0
Sum utgående balanse	-53 917	-10 343	-43 574	-0

De generelle kommentarer til totaløkonomien er:

- Budsjettavvik på bevilgning skyldes at inntektsført bevilgning på prototype 13 ikke er periodisert på de tre tertialene.
- Budsjettavvik på øvrige inntekter er i hovedsak knyttet opp mot BOA
- Budsjettavvik på sum kostnader er i hovedsak knyttet opp mot BOA
- Budsjettavvik på nettopostering BEV-BOA skyldes avvik både mot periodisert budsjett i BEV og BOA.
- For prototype 10-13 er rammebudsjettene justert ned til forventet årsforbruk, og periodiseringen av budsjettet er derfor også justert, for å harmonere med kostnadsnivået per 1. tertial.

BEVILGNINGSFINANSIERT AKTIVITET PER PROTOTYPE

Fak/inst/avd 33*	BEV regnskap for perioden 202100-202104				
Bevilgningsfinansiert aktivitet Alle tall i hele 1000	BEV	Ordinær drift (prototype 10)	Interne øremerkinger (prototype 12)	Øremerket bevilgning (prototype 13)	Bevilgning øvrig (prototype 14-16)
Sum inngående balanse	-25 985	38 479	-39 042	-13 137	-12 285
Bevilgning, rammetildeling	-174 595	-151 298	-2 089	-21 208	0
Bevilgning, øvrig	-4 732	0	0	0	-4 732
Periodens bevilgning	-179 328	-151 298	-2 089	-21 208	-4 732
Sum øvrige inntekter	-5 456	-2 064	-2 699	-693	0
Sum inntekter	-184 784	-153 363	-4 788	-21 901	-4 732
Sum personalkostnader	177 690	155 115	8 969	11 413	2 193
Sum ordinære driftskostnader	12 351	8 001	3 016	236	1 098
Sum øvrige kostnader	16 580	15 487	961	8	124
Sum kostnader	206 621	178 604	12 946	11 657	3 414
Nettopostering BEV-BOA	-4 457	-4 299	-158	0	0
Periodens resultat	17 380	20 942	8 000	-10 244	-1 318
Sum utgående balanse	-10 343	59 421	-31 042	-23 381	-15 341

Når vi deler opp BEV i protyper, så får vi et litt mer nyansert bilde av resultatet per 1. tertial 2021. Periodens resultat viser et merforbruk på 17,4 mill. kr som fordeler seg slik:

- 20,9 mill. kr i merforbruk på ordinær drift
- 8,0 mill. kr i merforbruk på interne øremerkinger
- 10,2 mill.kr i mindreforbruk på øremerket bevilgning
- 1,3 mill. kr i mindreforbruk på øvrig bevilgning

Avsetningen på 10,3 mill. kr på BEV fordeler seg slik:

- -59,4 mill. kr, ordinær drift (negativ avsetning)
- 31,0 mill. kr, interne øremerkinger
- 23,4 mill. kr, øremerket bevilgning
- 15,3 mill. kr, øvrig bevilgning

Prototype 10-13 ordinær bevilgning

Hvor vidt kostnadsutviklingen for 2021 følger 2020, som også var et korona-år, er for tidlig å si, da det fremdeles er knyttet stor usikkerhet til «tillatt» aktivitetsnivå for høsten 2021. Det som likevel er verdt å merke seg er at kostnadsnivået lå på 514,7 mill. kr i 2020, mot 504,6 mill. kr både i 2018 og 2019. De budsjetterte kostnadene for 2021 er «kun» på 497,8 mill. kr, noe som i hovedsak skyldes lavere budsjetterte personalkostnader på organiserte stillinger enn for tidligere år.

For 1. tertial ser vi følgende:

- De samlede inntekter var på 179,8 mill. kr, mot 167,5 mill. kr for samme periode i fjor.
- Personalkostnadene var på 175,5 mill. kr, mot 172,5 mill. kr for samme periode i fjor.
- De samlede kostnader var på 202,9 mill. kr, mot 205,5 mill. kr for samme periode i fjor.
- Nettoposteringer BEV-BOA var på 4,5 mill. kr, mot 4,9 mill. kr for samme periode i fjor.

Prototype 14-16 bevilgning øvrig

‘Bevilgning øvrig’ er sammensatt av bevilgning fra KD andre kapitler, bevilgning fra andre departement og bevilgning gitt over supplerende tildelingsbrev. Dette er ingen stabil tildeling, og det er derfor ikke hensiktsmessig å sammenligne denne med historiske tall. Selv om antall tildelinger ikke er så mange, så er det her vi har dårligst grunnlag for å si noe om forventet forbruk.

BIDRAGS- OG OPPDRAGSFINANSIERT AKTIVITET (BOA)

Fak/inst/avd 33*	BOA regnskap for perioden 202100-202104				
Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet Alle tall i hele 1000	BOA	NFR og RFF	EU	Øvrig bidrag	Oppdrag
Sum inngående balanse	-30 396	-7 333	-1 074	-15 014	-6 975
Bevilgning, øvrig	0	0	0	0	0
Periodens bevilgning	0	0	0	0	0
Sum øvrige inntekter	-16 546	-10 312	-1 245	-4 438	-550
Sum inntekter	-16 546	-10 312	-1 245	-4 438	-550
Sum personalkostnader	9 667	5 899	1 124	2 425	218
Sum ordinære driftskostnader	1 717	804	39	746	128
Sum øvrige kostnader	64	6	0	59	0
Sum kostnader	11 448	6 709	1 163	3 229	346
Nettopostering BEV-BOA	5 098	3 603	82	1 209	204
Periodens driftsresultat	-0	0	0	0	0
Sum utgående balanse	-43 574	-14 245	-1 660	-21 071	-6 598

Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet omfatter all virksomhet som ikke er fullfinansiert over universitetets grunnbevilgning (bevilgningsfinansiert virksomhet), men som helt eller delvis er finansiert av ekstern oppdragsgiver/bidragsgiver. Med virksomhet menes forskning, undervisning, utredningsarbeid og andre oppgaver som universitetet ut fra sitt formål skal utføre.

For BOA-porteføljen, per 1. tertial 2021,

- Var de samlede totale kostnader på 23,3 mill. kr, mot 26,7 mill. kr for samme periode i fjor.
- Var de periodiserte inntekter på 16,5 mill. kr per 1. tertial 2021, mot 19,8 mill. kr for samme periode i fjor.
- Var regnskapsført egenfinansiering på 7,4 mill. kr per 1. tertial, mot 6,8 mill. kr for samme periode i fjor.
- Utgjorde de samlede regnskapsførte kostnader en andel på 16,6% av den samlede budsjetterte kostnadsrammen for 2021

SAMSPILLET MELLOM BEV OG BOA

Nettoposteringene mellom BEV-BOA består både av poster som genererer inntekter og kostnader i BEV. Nettoposteringene skal bidra til å styrke den faglige aktiviteten ved fakultetet, og er også en av faktorene for både å få økonomien i balanse og til å skape handlingsrom.

For prototype 10 ordinær drift er det budsjettert med 37,1 mill. kr i inntekt fra nettoposteringer BEV-BOA. Per 1. tertial utgjør nettoposteringene 4,3 mill. kr, eller 11,6% av budsjett, mot 3,2 mill. kr for samme periode i fjor.

Periodisering av nettoposteringer BEV-BOA er vanskelig, og som vi ser av tabellen under er det flere mulige tilnærminger.

	1. tertial	2. tertial	3. tertial
Historisk regnskapsmessig andel av inntekt fra nettoposteringer ved HSL-fakultetet	8-12%	13-33%	55-80%
Normal periodisering av aktivitet per tertial ved UiT	34,0%	29,5%	36,5%
Budsjettert andel av inntekt fra nettoposteringer BEV-BOA	25%	25%	50%

Andelen på 11,6% samsvarer bedre med historisk andel enn med budsjettert andel. Periodisert budsjett må sees som et uttrykt ønske om høyere inntektsføring både per 1. og 2. tertial, for å bedre økonomistyringen, samtidig som avviket også signaliserer manglede oversikt over periodisert aktivitet for BOA-porteføljen på aggregert nivå.

FORUTSETNINGER I ÅRSBUDSJETTET FOR HSL-FAKULTETET FOR 2021

Som tidligere år, så er også budsjettene for enhetene i hovedsak rammebudsjetter. Utfordringen ved dette er at budsjettet ikke sier noe om forventet forbruk og årsresultat. For 2021 er budsjettene avstemt og justert på aggregert nivå (fakultetsnivå). Det innebærer at det er lagt inn justeringsposter for å korrigere rammebudsjettene. Justeringene er laget på bakgrunn av historiske tall og/eller forventet forbruk/inntekt, og skal på den måten kunne gi et signal om forventet årsresultat. Disse justeringspostene vil bli revidert per 2. tertial, basert på ny kunnskap.

Per 1. tertial 2021 ligger følgende forutsetninger til grunn for årsbudsjettet til HSL-fakultetet:

- NAV-refusjoner er budsjettet med 8,4 mill. kr på fakultetsnivå
- Nettoposteringer BEV-BOA er budsjettet med 31,7 mill. kr på fakultetsnivå, herunder også en forventet inntekt på 17,65 mill. kr i inntekter fra indirekte kostnader som ligger til grunn i bevilgningsfordelingen for 2021.
- Kostnadsnivået for prototype 10 ordinær drift er tatt ned med 12 mill. kr på fakultetsnivå
- Kostnadsnivået for prototype 12 interne øremerkinger er tatt ned med 12 mill. kr på fakultetsnivå
- Kostnadsnivået for prototype 13 øremerket bevilgning er tatt ned med 2 mill. kr på fakultetsnivå
- Det er også foretatt periodiseringsjusteringer av budsjettet mellom tertialene, men disse påvirker ikke årsbudsjettet/årsresultatet
- For øvrig bevilgning er det ikke gjort noen totalvurdering, og budsjettene framstår som rammebudsjett. Disse skal som hovedregel være budsjettet i balanse, eller med et forbruk som ikke overstiger tidligere års avsetning.
- Foruten den bevilgningsmessige konsekvensen av nettoposteringer BEV-BOA, så er ikke BOA-budsjettene vurdert.

For prototype 10-13 ligger det med andre ord en del usikkerhet knyttet til et forventet budsjettet årsresultat på 17,7 mill. kr. De største usikkerhetene er knyttet til korona-konsekvensen på årsbudsjettet (nedjustering av budsjetterte kostnader) og størrelsen på nettoposteringene BEV-BOA.

Størrelsen på NAV-refusjoner tilsvarende gjennomsnittet av NAV-refusjoner for prototype 10 de siste 3 år. For stipendiatstillinger er det ikke budsjettet med NAV-refusjoner, da det som ofte vil medføre tilsvarende forlengelse av prosjektet.

Budsjetterte personalkostnader for organiserte stillinger er ikke justert, da de erfaringsmessig viser seg langt på vei å stemme. Nedjusteringen av kostnadsnivået på 26 mill. kr er i sin helhet knyttet opp mot ordinære driftskostnader og variabel lønn. Til grunn for denne nedjusteringen ligger en vurdering opp mot både det historisk kostnadsnivå for de ordinære driftskostnader, det historisk kostnadsnivå for totale kostnader og kostnadsnivået per 1. tertial 2021.

Størrelsen på den bevilgningsmessige konsekvensen av nettoposteringer BEV-BOA har vært vanskeligere å vurdere. Ser vi på BOA-budsjettene så er kostnadssiden av disse nettoposteringene budsjettet med 30,1 mill. kr. De siste tre år har inntektene variert mellom 31,2 og 47,5 mill. kr. Det ligger også til grunn en forventet inntekt fra indirekte kostnader i bevilgningsfordelingen på 17,65 mill. kr som det er tatt hensyn til.

OPPSUMMERING

Den økonomiske situasjonen ved HSL-fakultetet må fremdeles omtales som kritisk, og det vil kreve tett oppfølging for å sikre at vi styrer mot et bedre resultat. Det legges derfor opp til følgende rapporteringshyppighet:

1. Forenklet økonomirapport til fakultetsledelsen per 2021-06.
2. I tertialrapport for 2. tertial tas det sikte på å si noe:
  - Oppdatert forventet årsresultat for prototype 10-13
  - Utviklingstrekkene per enhet
  - Utviklingstrekkene for BOA-porteføljen.
3. Forenklet økonomirapport til fakultetsledelsen per 2021-10.
4. Forenklet økonomirapport til fakultetsledelsen per 2021-11.
5. Årsregnskap for 2021.

Sonni Olsen
dekan

Frode G. Larsen
fakultetsdirektør

—

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg

- 1   Prototype 10-13, regnskap per enhet
- 2   Prototype 14-16, regnskap per tiltak (aktivitet)